

ת"פ 34600/10/13 - מדינת ישראל נגד בלאל סעיד

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 34600-10-13 מדינת ישראל נ' סעיד(עציר)

לפני
בעניין: כב' השופט מרדכי כדורי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
בלאל סעיד (עציר)

הנאשם

גזר דין

הרקע:

הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בשתי עבירות של פציעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 334 ו- 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, בעבירה של ניסיון פציעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 25, 334 ו- 335(א)(1) לחוק האמור, ובעבירה של החזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186(א) לחוק הנ"ל.

על פי המפורט בהכרעת הדין, ביום 8/10/2013 פצע הנאשם שלא כדין את מר עמר שוויקי (להלן: "שוויקי") ואת מר מנגד אבו עסב (להלן: "אבו עסב"), באמצעות סכין אותה החזיק מחוץ לחצריו שלא למטרה כשרה. בהמשך ניסה הנאשם לפצוע באמצעות אותה סכין 2 אנשים נוספים.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרם לשוויקי חתך בבסיס הצוואר, שגרם לקרע בעורק הימני המוביל למוח. שוויקי הגיע לבית החולים במצב קשה, נותח כאשר הוא מורדם ומונשם, ונזקק לעירוי של שתי מנות דם. לאבו עסב נגרם חתך קל בכף יד ימין, אשר הצריך טיפול רפואי.

יש לציין כי בתשובתו לאישום הנאשם הודה במרבית עובדות כתב האישום, אך טען להגנתו כי לא היה אחראי על מעשיו וכי אינו כשיר לעמוד לדין. בהכרעת הדין נקבע כי הנאשם כשיר לעמוד לדין, הוא היה מודע למעשיו, לא היה במצב פסיכוטי ולא סבל ממחלת נפש. עם זאת נקבע כי הנאשם ניסה לדקור שני אנשים נוספים, ולא ארבעה אנשים כפי שיוחס לו בכתב האישום.

תמצית טיעוני הצדדים:

המאשימה ביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר לתקופה של 74 חודשים, מאסר על תנאי, פיצוי למתלוננים וקנס.

בטיעוניה ציינה המאשימה את הצורך להגן על שלום הציבור ולמגר את תופעת האלימות, ובמיוחד את השימוש בנשק קר או חם.

המאשימה טענה כי הנאשם הצטייד מבעוד מועד בסכין מטבח באורך של 20 ס"מ, ודקר את המתלוננים על לא עוול בכפם וללא התגרות מצדם.

לסברת המאשימה, יש לקבוע 4 מתחמי ענישה, כדלהלן:

אשר לפציעתו של שוויקי, לאור חיוניותו של האיבר שנפגע בגופו ולנוכח הנזק הרב שנגרם לו, בין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 48 חודשי מאסר בפועל.

אשר לפציעתו של אבו עסב, מכיוון שלא נגרם לו נזק מהותי ומאחר שדקירתו הופנתה לאיברים פחות חיוניים, בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל.

בגין ניסיון דקירתם של שני אנשים נוספים, בשל כך שהעבירה לא הושלמה מאחר שאותם אנשים נמלטו מהמקום, ולא בשל כך שהנאשם התחרט, בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

בשל החזקת הסכין, בין מאסר קצר לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

המאשימה ציינה שאין לנאשם עבר פלילי, אך הפנתה לתסקיר בו נמנע שירות המבחן מלהמליץ על אפיק טיפולי, ומצא כי קיימת רמת סיכון בינונית גבוהה להישנות התנהגות אלימה ברמת מסוכנות גבוהה מצדו של הנאשם בעתיד.

הסנגור ביקש להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם.

לטענת הסנגור, יש לקבוע מתחם ענישה אחד לאירוע בכללותו, שכן מדובר באירוע אחד.

הסנגור התייחס בטיעונו לכך שברקע לביצוע העבירות עמדו הלחץ והמצוקה בהם היה הנאשם נתון, בשל כך שסבל התנכלות קשה מצד אנשים שזרקו לביתו אבנים ובקבוקים במשך מספר חודשים.

לטענתו, לנוכח מצוקתו הנ"ל של הנאשם ומבנה האישיות הפרנואידי שלו, הנאשם קרוב לסייג האחריות הפלילית, ובכך יש להשליך על מתחם הענישה.

הסנגור טען עוד כי שוויקי החלים מהפציעה שגרם לו הנאשם, ומצבו הנוכחי טוב.

הסנגור הוסיף וטען כי מצבו הכלכלי של הנאשם קשה ביותר, וכי למרות מצוקתו הקשה הוא לא הסתבך בפלילים קודם לאירוע. הנאשם הורחק ממשפחתו לראשונה בחייו, נולד לו בן לאחר מעצרו, לאשתו אין היתר כניסה לישראל, היא מקבלת אשרות זמניות המתחדשות מדי פעם, אך ההליכים המתנהלים נגד הנאשם בתיק זה משפיעים לרעה על מתן היתר.

עוד ציין הסנגור כי הנאשם הודה במרבית עובדות כתב האישום ונטל אחריות על מעשיו. הנאשם עשה מאמץ לתקן את תוצאות העבירה, עשה מאמצים כנים ואמתיים לפצות את שוויקי וערך עמו הסכם בוררות/סולחה לפיו שוויקי יפוצה בסכום כולל העולה על 100,000 ₪, כאשר מרבית הסכום כבר שולמה.

הנאשם בטיעונו הביע צער על מעשיו.

תסקיר שירות המבחן:

שירות המבחן ציין בתסקירו כי הנאשם כבן 44, נשוי ואב לחמישה ילדים בני 9 חודשים עד 16 שנים.

שירות המבחן התייחס בתסקירו לרקע של הנאשם, נסיבותיו האישיות, המשפחתיות והכלכליות, נטיותיו, קשריו עם סביבתו, אופי התקשורת שלו עם סביבתו, מידת יציבותו התעסוקתית, רמת תפקודו כבן זוג וכהורה, יכולתו לווסת דחפים ומבנה אישיותו.

הנאשם הביע לפני שירות המבחן חרטה על מעשיו, תיאר כי הוא מודע לכך שנהג בדרך פסולה, אך התקשה להפגין אמפטיה כלפי קורבנות העבירה והתרכז בהשפעת העבירה עליו ועל משפחתו.

שירות המבחן ציין כי לא קיימת מסגרת טיפולית מתאימה עבור הנאשם, נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו והמליץ להטיל עליו עונש של מאסר בפועל.

דין והכרעה:

העבירות בהן הורשע הנאשם נעברו במהלך אירוע אחד, בפרץ עברייני אחד שהתרחש בפרק זמן קצר. הנאשם יצא את ביתו כאשר הוא חמוש בסכין, פצע את המתלוננים וניסה לפצוע שניים נוספים. במקרה זה על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם לאירוע בכללותו (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין), ולא בשל כל אירוע בנפרד, כפי ביקשה

המאשימה בטיעוניה.

העבירות הדומיננטיות בהן הורשע הנאשם הינן עבירות הפציעה וניסיון הפציעה באמצעות סכין. עבירת החזקת הסכין קשורה לעבירות הנ"ל וטפלה להן. משכך, מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם ייקבע בעיקר בשל מעשי הפציעה (ראו: ע"פ 1127/13 גברזגני נ' מדינת ישראל 15/1/2014, בפסקה 23 לפסה"ד).

אין צורך לומר כי פציעתו של אחר בכלל, ותוך שימוש בסכין בפרט, פוגעת פגיעה ממשית וקשה בשלומו ובריאותו של קורבן העבירה, בכבודו ובחרותו. בנוסף, מעשה עבירה זה פוגע בביטחונו של הציבור, ביכולתו הממשית לחיות את חייו, ולהלך ברחובות ללא חשש. מדובר במעשה אשר לעיתים קרובות תוצאותיו קשות ביותר, עד כדי אובדן חיי אדם. ריבוי המקרים בהם נעשה שימוש בסכין ובכלי משחית אחרים מחייב את בית המשפט להיאבק בתופעה באמצעות ענישה קשה ומחמירה. כפי שקבע בית המשפט העליון:

"האלימות המתפשטת חושפת את החברה במערומיה מדי יום ביומו. האלימות אינה מפלה בין עיר לכפר, בין צפון לדרום, ובין זקן לצעיר. בצוק העתים אין מנוס מלנהוג במידת החומרה היתרה, יותר משהעבריינים צריכים לכך - הציבור צריך לכך. אחת המטרות המרכזיות של הענישה הפלילית היא כאמור הרתעת עבריינים בכוח, ל"מען יראו וייראו". תופעה זו של "סכינאות" יש להדביר. המסר חייב להיות ברור, למען ידע כל איש ונער כי נטילת סכין כדי לתקוף היא נטילת סיכון - לא רק כלפי הקורבן, אלא גם כלפי העבריין בדמות הטלת ענישה מחמירה. במלים אחרות, 'תרבות הסכין' היא תרבות שלא ניתן לגלות כלפיה סבלנות"
(ע"פ 6910/09 הדרה נ' מדינת ישראל 9/5/2010)

הנאשם אשר דקר את שני המתלוננים על לא עוול בכפם, אחד מהם בצורה קשה, וניסה לדקור שני בני אדם נוספים, פגע פגיעה ממשית וחמורה בערכים החברתיים האמורים.

הנזקים שהיו צפויים להיגרם מביצוע העבירה הינם חמורים ביותר.

שוויקי נפגע באיבר חיוני ועלול היה לאבד את חייו. פוטנציאל הנזק הגלום בדקירתו של אדם בעורק המוביל למוח הינו עצום, ממשי ומיידי.

כמו כן, אילו היה אבו עסב נפגע גם הוא באיבר חיוני עלול היה להפוך לנכה ואף לאבד את חייו.

בנוסף, אלמלא עלה בידם של שני האנשים הנוספים להימלט מפגיעתו הרעה של הנאשם, היו גם הם נופלים קורבן למעשיו, ועלולים היו לסבול פגיעות קשות, כנ"ל.

לא הוגשו ראיות באשר למצבו הרפואי הנוכחי של שוויקי, ולכן אין להניח כי נגרם לו נזק חמור מזה המתואר בכתב האישום. עם זאת, העובדה שחיו של שוויקי נצלו, למרות פציעתו הקשה, נובעת מפעילותו של הצוות הרפואי, אשר

למרבה המזל עלה בידו להצילו, על אף המצב הקשה בו הגיע לבית החולים.

הנזק שנגרם לאבו עסב הלכה למעשה אינו מן החמורים.

אמנם, לא עלה בידו של הנאשם לדקור שני בני אדם נוספים. אולם, אותם שניים לא נפצעו בשל כך שהצליחו להימלט מפניו של הנאשם, ולא מאחר שהנאשם נמלך בדעתו והתחרט בטרם מעשה.

עובדות כתב האישום, כמו הראיות שנשמעו, אינן מלמדות כי הנאשם תכנן מראש לבצע את מעשה העבירה.

הנאשם אושפז לצורך הסתכלות במחלקה סגורה חריפה בבית החולים כפר שאול בירושלים. על פי עדותו של מנהל המחלקה, ד"ר סרגיי רסקין, ברקע לביצוע מעשה העבירה עומדת העובדה שלעבר ביתו של הנאשם הושלכו אבנים ובקבוקים במשך שלושה חודשים לכל הפחות קודם לאירוע. עובדה זו גרמה לנאשם "פחד נוראי ולחץ נוראי" (עמ' 9 לפרו' ש' 4 - 11), וכן למצוקה ולחץ חריגים מאוד (עמ' 13 לפרו' ש' 16). בחוות הדעת הפסיכיאטרית שד"ר רסקין היה בין עורכיה, צוין כי לנאשם מבנה אישיות פרנואידי. ד"ר רסקין העיד כי בשל מבנה אישיות זה הנאשם מגיב לגורמי דחק בתגובות תוקפניות, המבוססות על חשד בסיסי כלפי הסביבה (עמ' 8 לפרו' ש' 29 - 33).

אינני מקבל את טענת הסנגור לפיה האמור מלמד כי חלה בעניינו קרבה לסייג האחריות הפלילית. ד"ר רסקין הדגיש בעדותו כי הוא "רחוק" מלהסיק שהנאשם היה חסר יכולת להימנע מהמעשה (עמ' 15 לפרו' ש' 28 - 29). יתרה מכך, בתשובותיו לשאלות ביהמ"ש הבהיר ד"ר רסקין כי הנאשם הבין שמעשיו פסולים בדיוק כמו "בן אדם רגיל" (עמ' 15 לפרו' ש' 3), וכי יכולתו של הנאשם, בנסיבותיו, להימנע מן המעשה, זהה ליכולתו של "אדם רגיל" (עמ' 15 לפרו' ש' 11 - 12). זאת, למרות מצב הדחק הקשה בו היה נתון (עמ' 9 לפרו' ש' 10-11) ומבנה האישיות הפרנואידי שלו, כנ"ל. מאחר שיכולותיו של הנאשם להבין את מעשיו ולהימנע מהם זהים ליכולותיו של אדם השפוי בדעתו, אין בידי לקבל את הטענה כי הנאשם קרוב לסייג האחריות הפלילית.

עם זאת, יש להתחשב ברקע הנ"ל במסגרת בחינת הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות. ברם, אין להתעלם מכך שהנאשם פגע במתלוננים על לא עוול בכפם. המתלוננים אינם קשורים לאירועי זריקת האבנים והבקבוקים לעבר ביתו של הנאשם, ואין לומר כי הנאשם פגע בהם לאחר שהתגרו בו.

בהתחשב באמור ובמדיניות הענישה הנהוגה (ראו ע"פ 6910/09 הנ"ל, ע"פ (ת"א) 70115/08 **מדינת ישראל נ' נוראל** 2/7/2008, עפ"ג (מרכז) 45636-06-13 **מדינת ישראל נ' טל** 30/6/2013, ת.פ. (נצ') 6009-06-12 **מדינת ישראל נ' חבשי** 5/2/2013, ת.פ. (נצ') 32335-04-11 **מדינת ישראל נ' אזולאי** 7/2/2013, ת.פ. (שלום י-ם) 12481-04-13 **מדינת ישראל נ' איטח** 10/2/2014), נראה לי מתחם הענישה ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נע בין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 48 חודשי מאסר בפועל.

לצורך קביעת העונש בתוך מתחם הענישה יש להביא בחשבון, לטובתו של הנאשם, את הודאתו במרבית העובדות, עוד בעת חקירתו המשטרה.

עוד יש להביא בחשבון את הנזקים שיגרמו לו, לאשתו ולחמשת ילדיו כתוצאה מהרשעתו ומהעונש שיוטל עליו, את העובדה שזו לו מעורבות ראשונה בפלילים, את שהותו במעצר מאז האירוע, את הצעדים שננקטו לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזקים שנגרמו בשלה במסגרת הסכם הבוררות/סולחה שנערך בין שוויקי לבין משפחת הנאשם, ואת הפיצוי שהוענק לשוויקי על פיו. לנוכח הפיצוי האמור אין מקום לפסוק פיצוי למתלונן.

בנוסף יש להתחשב במבנה האישיות הפרנואידי של הנאשם. כפי שנפסק, לצורך הקלה מסוימת בעונשו של נאשם לא נדרש ממצא בדבר קיומה של מחלת נפש של ממש, אלא די בכך שיימצא כי הנאשם סובל מהפרעה נפשית משמעותית, וכי המעשה שעשה קשור לאותה הפרעה (ע"פ 4312/11 פלוני נ' מדינת ישראל 10/6/2013, ע"פ 8373/11 פושקריוב נ' מדינת ישראל 23/7/2012).

מנגד, גם במקרה בו נאשם סובל מהפרעה נפשית, על בית המשפט לשקול את המטרה של מניעת סיכון לשלומם ובטחונם של הציבור (ראו: ע"פ 4152/13 ישראלי נ' מדינת ישראל 13/8/2014). כמו כן, לא ניתן להתעלם מכך שלמרות שהנאשם הביע צער על מעשיו ונשא באחריות לביצוע העבירה לפני שירות המבחן, הוא לא נשא באחריות לפני ביהמ"ש ולא גילה אמפתיה לנפגעי העבירה (השוו: ע"פ 6461/11 יאסין נ' מדינת ישראל 22/1/2014, בפסקה 16 לפסה"ד). לא ניתן אפוא לזקוף לזכותו של הנאשם נטילת אחריות מלאה ומיידית על מעשיו.

בהתחשב במכלול השיקולים הנ"ל אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 24 חודשים, שיימנו מיום מעצרו (8/10/2013).
2. מאסר למשך 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, אם יעבור עבירת אלימות כלפי גוף מסוג פשע.
3. מאסר למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, אם יעבור עבירת אלימות כלפי גוף מסוג עוון.
4. מאסר למשך 3 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, אם יעבור עבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ו אלול תשע"ד, 10 ספטמבר 2014.